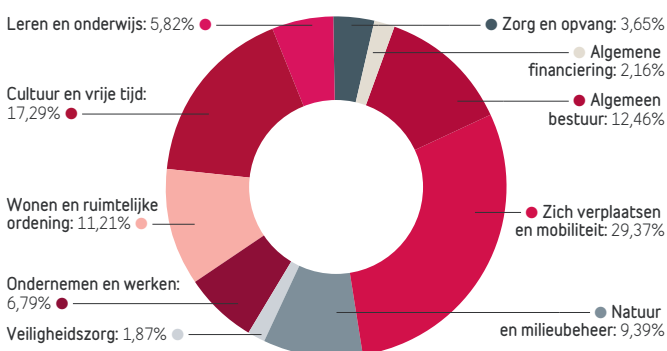

IN WELKE BELEIDSDOMEINEN INVESTEREN GEMEENTEN EN HOE FINANCIEREN ZE INVESTERINGEN?

De gemeenten investeren in heel wat domeinen. Met bijna 30% gaat het grootste deel van de investeringen naar mobiliteit, wat nog maar eens het belang van het wegennet onderstreept. Verder besteden de gemeenten in 2018 meer dan 10% van hun investeringsbudget aan wonen en ruimtelijke ordening, cultuur en vrije tijd en algemeen bestuur (zie grafiek). Dat laatste domein omvat de investeringen in administratieve gebouwen van de gemeente en in haar privaat vastgoedpatrimonium.

De overige domeinen voor investeringen zijn natuur en milieu-beheer (9%), met onder meer de investeringen voor het rioleringsnet, ondernemen en werken (7%), met de investeringen voor toerisme en de nijverheid en leren en onderwijs (6%), met vooral de renovatie en bouw van scholen, voornamelijk voor het lager onderwijs.

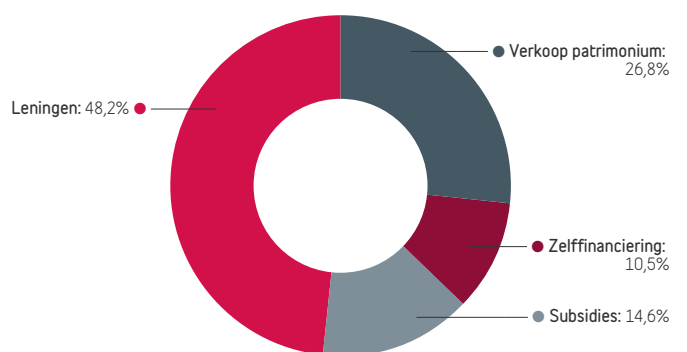
Dat gemeenten zelf doorgaans minder investeren in een aantal domeinen (zoals veiligheid met 2%) is te verklaren door het feit dat er andere, gespecialiseerde lokale besturen zijn aan wie die specifieke opdracht werd toevertrouwd, namelijk de politiezones en de brandweertzones. Maar ook intercommunales voor economische expansie en voor afval- en waterbeheer nemen investeringen over. Investerings voor sport en patrimonium kunnen dan weer aan specifiek daarvoor opgerichte autonome gemeentebedrijven toevertrouwd zijn. Gemeenten kunnen wel investerings-subsidies verstrekken.

FINANCIERING VAN INVESTERINGEN

De gemeentelijke investeringen worden traditioneel op 4 verschillende manieren gefinancierd:

- > Leningen, de traditionele financieringsvorm. Het gebruik van leningen maakt het mogelijk om de betaling van investeringsprojecten te spreiden, zodat de lokale belastingplichtige niet onmiddellijk de volledige lasten ervan moet dragen. Vermits de inwoners gedurende jaren van de gerealiseerde investeringen kunnen genieten, is het logisch dat de lasten over de hele levensduur van de voorziening gespreid worden. In de budgettaire boekhouding BBC maken leningen deel uit van de andere ontvangsten in het financieringsluik in de liquiditeitenrekening.
- > Herinvestering van de ontvangsten uit de verkoop van patrimonium. In dit geval wordt de opbrengst in de budgettaire boekhouding BBC geboekt bij de investeringsontvangsten. Economisch gezien wordt de opbrengst van patrimoniumverkoop beschouwd als een vorm van desinvestering.
- > Investeringsubsidies, vooral toegekend door Vlaanderen als ondersteuning van specifieke investeringsprojecten. In de budgettaire boekhouding BBC gaat het om investeringsontvangsten. De mate van toelage of subsidie varieert naargelang de aard van het project en de overheid die de subsidie toekent. Er zijn bijvoorbeeld specifieke subsidies voor de financiering van het rioleringsnet en voor de restauratie van beschermde monumenten.

> Zelffinanciering: Ook via de exploitatie levert een positieve autofinancieringsmarge in de BBC de gemeente extra middelen op. Die kan ze rechtstreeks aanwenden om nieuw beleid te ontwikkelen, investeringen te doen of de kosten te dragen van een bijkomende lening (zie *fiche 11*). Met de BBC biedt de toezichhouder de mogelijkheid om investeringen los te koppelen van leningen. Wanneer binnen het budget zelf middelen beschikbaar zijn, hoeft het bestuur die niet te lenen voor investeringsprojecten. Dit heeft zijn impact op de gemeenteschuld (zie *fiche 30*).

ENKELE CIJFERS

- > Leningen vormen zonder twijfel de grootste financieringsbron voor de gemeentelijke investeringen (zie *grafiek*). In het budget 2018 dragen ze gemiddeld voor 48,2% bij voor de financiering.
- > De tweede financieringsbron is de opbrengst van de verkoop van patrimonium (26,8%).
- > Subsidies zorgen voor overige financiële middelen (14,6%).
- > Zelffinanciering ten slotte vertegenwoordigt 10,5% van de financieringsbronnen.

Deze percentages kunnen van jaar tot jaar sterk verschillen en omdat de realisatie van investeringen in de jaarrekeningen doorgaans lager ligt dan bij de budgetopmaak, levert dit eveneens een ander beeld op in de jaarrekeningen.